

Ročník 1994

SBÍRKA ZÁKONŮ ČESKÉ REPUBLIKY

Částka 35

Rozeslána dne 31. května 1994

Cena Kč 7,-

O B S A H:

107. Zákon, kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 359/1992 Sb., o zeměměřických a katastrálních orgánech
108. Nařízení vlády, kterým se provádí zákoník práce a některé další zákony
-

107

ZÁKON

ze dne 27. dubna 1994,

kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 359/1992 Sb.,
o zeměměřických a katastrálních orgánech

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

_Čl. I

Zákon České národní rady č. 359/1992 Sb., o zeměměřických a katastrálních orgánech, se mění a doplňuje takto:

1. V § 2 se vkládá nový odstavec 1, který zní:

„(1) Zřizuje se Zeměměřický úřad jako orgán státní správy zeměměřictví s celostátní působností se sídlem v Praze.“

Dosavadní odstavce 1 až 3 se označují jako odstavce 2 až 4.

2. § 2 odst. 3 zní:

„(3) Zeměměřický úřad, inspektoráty a katastrální úřady řídí ředitelé jmenovaní a odvolávaní předsedou Úřadu.“

3. V § 3 písm. a) bodu 2 se vypouštějí slova „geodetických základů a“.

4. V § 3 písm. a) bodu 4 se slova „Českou a Slovenskou Federativní Republiku“ nahrazují slovy „Českou republiku“.

5. V § 3 písm. a) se vypouští bod 7.

6. V § 3 písm. d) se za slovo „řídí“ vkládají slova „Zeměměřický úřad,“.

7. V § 3 písm. h) se za slovo „rozhodnutím“ vkládají slova „Zeměměřického úřadu a“.

8. V § 3 se za písmeno h) vkládá nové písmeno i), které zní:

„i) stanovuje správce základních a tematických státních mapových děl,“.

Dosavadní písmeno i) se označuje jako písmeno j).

9. Za § 3 se vkládá nový § 3a, který včetně poznámek pod čarou č. 6a), 6b) a 6c) zní:

„§ 3a

Zeměměřický úřad

- a) vykonává správu geodetických základů České republiky,^{6a)}
- b) rozhoduje o umístění měřických značek geodetických základů^{6a)} na nemovitostech,

- c) vede centrální databázové soubory katastru nemovitostí České republiky v celostátním rozsahu,
- d) spravuje základní bázi geografických dat České republiky,
- e) vede Ústřední archiv zeměměřictví a katastru, který je archivem zvláštního významu,²⁾
- f) provádí zeměměřické činnosti^{6b)} na státních hranicích v dohodě se správcem dokumentárního díla státních hranic,^{6c)}
- g) projednává porušení pořádku na úseku zeměměřictví podle § 7 písm. b) bodu 1,
- h) plní další úkoly na úseku zeměměřictví, kterými ho pověří Úřad.

^{6a)} § 21 odst. 1 zákona č. 46/1971 Sb.

^{6b)} § 1 odst. 1 zákona č. 46/1971 Sb.

^{6c)} § 12 odst. 1 písm. j) zákona ČNR č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění zákona ČNR č. 21/1993 Sb.“.

10. V § 4 písm. f) se za slova „§ 7“ vkládají slova „písm. a), b) bodu 2, c) a d), § 8“.

11. § 6 zní:

„§ 6

Obecné předpisy o správním řízení¹¹⁾ se vztahují na rozhodování Úřadu, Zeměměřického úřadu, inspektorátů a katastrálních úřadů ve věcech podle § 3 písm. f) a h), § 3a písm. b) a g), § 4 písm. d) a f) a § 5 písm. a), b) a d) tohoto zákona.“

12. V § 7 písm. b) se vypouští slovo „geodetických“, čárka za slovem „bodů“ se nahrazuje dvojtečkou a připojují se slova

- „1. geodetických základů,
2. podrobného bodového pole,“.

13. V § 8 se za slovo „může“ vkládají slova „Zeměměřický úřad nebo“.

14. V § 9 odst. 1 se za slovo „může“ vkládají slova „Zeměměřický úřad nebo“.

15. V § 9 odst. 2 se za slovo „přihlédne“ vkládají slova „Zeměměřický úřad nebo“.

16. V § 9 odst. 3 se za slova „kdy se“ vkládají slova „Zeměměřický úřad nebo“.

17. Dosavadní text § 12 se označuje jako odstavec 1 a doplňuje se novým odstavcem 2, který zní:

„(2) Práva a závazky, které měl ke dni účinnosti tohoto zákona Zeměměřický ústav, přecházejí na Zeměměřický úřad. Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů zaměstnanců Zeměměřického ústavu přecházejí na Zeměměřický úřad.“.

Čl. II

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. června 1994.

Uhde v. r.

Havel v. r.

Klaus v. r.

108

NAŘÍZENÍ VLÁDY

ze dne 11. května 1994,

kterým se provádí zákoník práce a některé další zákony

Vláda nařizuje k provedení zákoníku práce (dále jen „zákoník“), zákona č. 1/1992 Sb., o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výděлку, a zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech:

§ 1

Přiměřené práce

(1) Přiměřené práce, které mohou před ukončením povinné školní docházky konat fyzické osoby, které dosáhly 15 let věku, jsou vedle společensky prospěšné práce žáků podle školského zákona¹⁾ další práce, které svým charakterem ani rozsahem neohrožují zdraví a vývoj žáků a nebrání jim v přípravě na povolání.

(2) Přiměřené práce, které mohou konat fyzické osoby, jimž vznikla způsobilost mít v pracovněprávních vztazích práva a povinnosti a způsobilost vlastními právními úkony nabývat těchto práv a brát na sebe tyto povinnosti dnem ukončení povinné školní docházky v pomocné škole před dosažením 15 let věku, nejdříve však dnem dosažení 14 let věku, jsou práce, které jsou přiměřené jejich rozumové a mravní vyspělosti, tělesným schopnostem odpovídajícím jejich věku a nejsou škodlivé pro jejich zdraví a vývoj, a to za podmínky, že jejich přiměřenost byla ověřena lékařem.

§ 2

Dočasné přidělení zaměstnance k výkonu práce k jiné právnické nebo fyzické osobě

(1) Po dobu dočasného přidělení zaměstnance k výkonu práce k jiné právnické nebo fyzické osobě ukládá zaměstnanci jménem zaměstnavatele, který zaměstnance dočasně přidělil, pracovní úkoly, organizuje, řídí a kontroluje jeho práci, dává mu k tomu účelu pokyny, vytváří příznivé pracovní podmínky a zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví při práci právnická nebo fyzická osoba, ke které byl zaměstnanec dočasně přidělen. Tato právnická nebo fyzická osoba však nemůže vůči dočasně přidělenému zaměstnanci činit právní úkony jménem zaměstnavatele, který zaměstnance dočasně přidělil.

(2) Po dobu dočasného přidělení podle odstavce 1 poskytuje zaměstnanci mzdu, popřípadě též náhradu cestovních výdajů zaměstnavatel, který zaměstnance dočasně přidělil. Zaměstnavatel a právnická nebo fyzická osoba, ke které byl zaměstnanec dočasně přidělen, mohou uzavřít dohodu, podle níž právnická nebo fyzická osoba uhradí zaměstnavateli, který k ní zaměstnance přidělil, dohodnutou část poskytnuté mzdy, popřípadě též náhrady cestovních výdajů, odpovídající rozsahu plnění úkolů zaměstnance pro právnickou nebo fyzickou osobu, ke které byl zaměstnanec dočasně přidělen.

(3) Jestliže zaměstnavatel, který zaměstnance dočasně přidělil k výkonu práce k jiné právnické nebo fyzické osobě, uhradil zaměstnanci škodu, která mu vznikla při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním u právnické nebo fyzické osoby, ke které byl dočasně přidělen, má nárok na náhradu vůči této právnické nebo fyzické osobě, pokud se zaměstnavatel s touto osobou nedohodne jinak.

(4) Dočasné přidělení podle předchozích odstavců končí uplynutím doby, na kterou bylo sjednáno. Před uplynutím této doby končí dočasné přidělení dohodou účastníků pracovního poměru, popřípadě uplynutím doby deseti pracovních dnů ode dne, kdy byl projev vůle účastníka o skončení dočasného přidělení druhému účastníku oznámen.

§ 3

Potvrzení o zaměstnání

V potvrzení o zaměstnání vydaném zaměstnavatelem zaměstnanci při skončení pracovního poměru je třeba kromě údajů o zaměstnání, druhu konaných prací a dosažené kvalifikaci uvést:

- a) dobu, která byla zaměstnanci započtena pro účely dovolené na zotavenou,
- b) skutečnosti rozhodné pro posouzení nároků na dávky nemocenského pojištění,
- c) údaje o započitatelné době zaměstnání v I. a II. pracovní kategorii pro účely důchodového zabezpečení za dobu před 1. lednem 1993,

¹⁾ § 23 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon), ve znění zákona č. 171/1990 Sb.

- d) odpracovanou dobu a další skutečnosti rozhodné pro dosažení nejvýše přípustné expoziční doby,²⁾
- e) zda ze zaměstnancovy mzdy jsou prováděny srážky, v čí prospěch, jak vysoká je pohledávka, pro kterou mají být srážky dále prováděny, jaká je výše dosud provedených srážek a jaké je pořadí pohledávky,
- f) údaje o dohodě o setrvání v pracovním poměru po určitou dobu po vykonání závěrečné zkoušky nebo maturitní zkoušky, popřípadě po uplynutí doby studia (přípravy), včetně údajů o tom, kdy tato doba skončí, byla-li tato dohoda před 1. červnem 1994 uzavřena,
- g) údaje o výši průměrného výdělku a o dalších skutečnostech rozhodných pro posouzení nároku na mzdové vyrovnání³⁾ nebo na hmotné zabezpečení uchazečů o zaměstnání.³⁾

Pracovní doba a doba odpočinku

§ 4

Nepřetržitý odpočinek mezi dvěma směnami

Zaměstnanci, který se vrátil z pracovní cesty po 24. hodině, se poskytne nezbytný odpočinek od skončení pracovní cesty do nástupu do práce po dobu osmi hodin, a pokud tato doba spadá do pracovní doby zaměstnance, i náhrada mzdy ve výši průměrného výdělku.

Dny pracovního klidu

§ 5

(1) Není-li z provozních důvodů možné poskytnout zaměstnanci nepřetržitý odpočinek v týdnu v trvání alespoň 32 hodiny (§ 92 zákoníku), může zaměstnavatel rozvrhnout pracovní dobu tak, že doba tohoto odpočinku bude činit nejméně 24 hodiny

- a) v případech, kdy je nutno podstatně zvýšit stav zaměstnanců na přechodnou dobu nepřesahující pět měsíců v kalendářním roce,
 - b) při pracích v dopravě, ve spojích, v kulturních zařízeních, ve zdravotnických zařízeních, v zařízeních sociální péče a v nepřetržitých provozech,
- s podmínkou, že na jednotlivé zaměstnance připadne nepřetržitý odpočinek v trvání alespoň 32 hodiny nejméně jednou za tři týdny.

(2) Ve spojích může být nepřetržitý odpočinek

v týdnu zkrácen na počtách bez turnusového provozu, při doručování tiskovin a řidičům kurzovních jízd až na 18 hodin.

(3) Při pracích, u nichž je pracovní doba nerovnoměrně rozvržena, může zaměstnavatel rozvrhnout výjimečně pracovní dobu podle dohody se zaměstnancem, podle pracovněprávního předpisu odvětvového ústředního orgánu nebo podle kolektivní smlouvy vyššího stupně tak, že doba nepřetržitého odpočinku bude činit alespoň 48 hodin jednou za dva týdny při pracích konaných

- a) k odvrácení následků živelních událostí,
- b) v důsledku havárií stavebních objektů,
- c) při technologických procesech, které nemohou být přerušeny,

s podmínkou, že na jednotlivé zaměstnance připadne nepřetržitý odpočinek v trvání alespoň 64 hodiny nejméně jednou za čtyři týdny.

(4) Při pracích, u nichž je pracovní doba nerovnoměrně rozvržena na období celého kalendářního roku, a v zemědělství může zaměstnavatel se zaměstnancem dohodnout rozvržení pracovní doby nebo ji rozvrhnout podle pracovněprávního předpisu odvětvového ústředního orgánu anebo podle kolektivní smlouvy vyššího stupně tak, že nepřetržitý odpočinek v trvání nejméně 32 hodiny připadne u jednotlivých zaměstnanců jednou za dva týdny (§ 85 odst. 2 zákoníku).

§ 6

U zaměstnavatelů s nočními směnami začíná den pracovního klidu hodinou odpovídající nástupu směny, která v pracovním týdnu nastupuje podle rozvrhu směn jako první.

§ 7

Práce přesčas

Do počtu hodin nejvýše přípustné práce přesčas v roce se nezahrnují práce přesčas, za které zaměstnanec dostal náhradní volno nebo které konal

- a) při naléhavých opravných pracích,
- b) při pracích pomocných, které nutně předcházejí výrobě nebo po ní následují,
- c) při pracích nutných v souvislosti s předáváním práce další směně v nepřetržitém provozu až do osmi hodin týdně,

²⁾ Zákon č. 98/1987 Sb., o zvláštním příspěvku horníkům, ve znění zákona č. 160/1989 Sb.

Vyhláška Federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 19/1991 Sb., o pracovním uplatnění a hmotném zabezpečení pracovníků v hornictví dlouhodobě nezpůsobilých k dosavadní práci.

³⁾ Zákon č. 1/1991 Sb., o zaměstnanosti, ve znění zákona č. 305/1991 Sb., zákona č. 578/1991 Sb., zákona č. 231/1992 Sb., zákona č. 307/1993 Sb. a zákona č. 39/1994 Sb.

Vyhláška Federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 19/1991 Sb.

- d) v souvislosti se střežením objektu zaměstnavatele až do osmi hodin týdně,
- e) hrozilo-li nebezpečí pro život nebo zdraví,
- f) se svým souhlasem při špičkových pracích v zemědělství.

Dovolená na zotavenou

§ 8

Za zaměstnance, kteří konají práce zvláště obtížné nebo zdraví škodlivé, se pro účely dodatkové dovolené považují zaměstnanci, kteří

- a) trvale pracují ve zdravotnických zařízeních nebo na jejich pracovištích, kde se ošetřují nemocní s nakažlivou formou tuberkulózy a v Bangových izolátech,
- b) jsou při práci na pracovištích s infekčními materiály vystaveni přímému nebezpečí nákazy,
- c) jsou při práci vystaveni ve významné míře nepříznivým účinkům ionizujícího záření,
- d) pracují při přímém ošetřování nebo obsluze duševně chorých nebo mentálně postižených alespoň v rozsahu poloviny stanovené týdenní pracovní doby,
- e) jako vychovatelé provádějí výchovu mládeže za ztížených podmínek nebo jako zdravotničtí pracovníci pracují ve zdravotnické službě Vězeňské služby České republiky alespoň v rozsahu poloviny stanovené týdenní pracovní doby,
- f) pracují nepřetržitě alespoň jeden rok v tropických nebo jiných zdravotně obtížných oblastech,
- g) konají mimořádně namáhavé práce, při nichž jsou vystaveni působení škodlivých fyzikálních nebo chemických vlivů v takovém rozsahu, že mohou ve významné míře působit nepříznivě na zdraví zaměstnance.

§ 9

(1) Zaměstnanec, který za podmínek uvedených v § 8 pracuje celý kalendářní rok, má nárok na dodatkovou dovolenou v délce jednoho týdne. Pracuje-li zaměstnanec za těchto podmínek jen část kalendářního roku, přísluší mu za každých 22 takto odpracovaných dnů jedna dvanáctina dodatkové dovolené.

(2) Dodatková dovolená podle odstavce 1 přísluší zaměstnanci při splnění stanovených podmínek, i když má nárok na dodatkovou dovolenou podle § 105 odst. 1 zákoníku.

(3) Zaměstnanec, který dovršil jeden rok nepřetržité práce v tropických nebo jiných zdravotně obtížných oblastech, má nárok na dodatkovou dovolenou již za tento rok.

§ 10

(1) Poměrná část dovolené za kalendářní rok přísluší v délce jedné dvanáctiny též za kalendářní měsíc, v němž zaměstnanec změnil zaměstnání, pokud skončení pracovního poměru u dosavadního zaměstnavatele a vznik pracovního poměru u nového zaměstnavatele na sebe bezprostředně navazují; zaměstnanci přísluší poměrná část dovolené od zaměstnavatele, u něhož byl v pracovním poměru déle než polovinu měsíce. Změnil-li zaměstnanec zaměstnání v polovině měsíce, poskytne mu poměrnou část dovolené za tento měsíc nový zaměstnavatel. Jako změna zaměstnání v polovině měsíce se posuzuje též, jestliže na skončení zaměstnání před polovinou měsíce bezprostředně navazují dny pracovního klidu a na ně nástup nového zaměstnání po polovině měsíce.

(2) Byl-li zaměstnanec dlouhodobě plně uvolněn pro výkon veřejné funkce, poskytne mu dovolenou na zotavenou (její část) právnická nebo fyzická osoba, pro kterou je uvolněný zaměstnanec činný; tato právnická nebo fyzická osoba mu poskytne též tu část dovolené, kterou nevyčerpal před uvolněním. Nevyčerpal-li zaměstnanec dovolenou před uplynutím doby uvolnění, poskytne mu ji uvolňující zaměstnavatel. Splnění podmínek pro vznik nároku na dovolenou se přitom posuzuje vcelku za dobu před i po uvolnění.

§ 11

Krácení dovolené na zotavenou

(1) Nepracoval-li zaměstnanec, který splnil podmínku stanovenou v § 101 zákoníku v kalendářním roce, za který se dovolená poskytuje, pro překážky v práci, které se pro účely dovolené neposuzují jako výkon práce (§ 40 odst. 2), krátí se mu dovolená za prvních 100 takto zameškaných pracovních dnů o jednu dvanáctinu a za každých dalších 22 takto zameškaných pracovních dnů rovněž o jednu dvanáctinu. Dovolenu vyčerpanou před nástupem další mateřské dovolené nelze však z tohoto důvodu krátit.

(2) Za každou neomluveně zameškanou směnu (pracovní den) může zaměstnavatel zaměstnanci krátit dovolenou na zotavenou o jeden až tři dny; neomluvená zameškání kratších částí jednotlivých směn se počítají. Dosahuje-li zaměstnanec mimořádných pracovních výsledků, může mu zaměstnavatel se souhlasem příslušného odborového orgánu krácení dovolené pro dřívější neomluvenou nepřítomnost v práci prominout.

(3) Při krácení dovolené podle odstavců 1 a 2 musí být zaměstnanci, jehož pracovní poměr k těmto zaměstnavatelům trval po celý kalendářní rok, poskytnuta dovolená alespoň v délce jednoho týdne, a jde-li o mladistvého zaměstnance, v délce dvou týdnů.

(4) Zaměstnanci, který zameškal práci pro výkon trestu odnětí svobody, se za každých 22 takto zameškaných pracovních dnů krátí dovolená za kalendářní

rok o jednu dvanáctinu. Stejně se krátí dovolená pro vazbu, došlo-li k pravomocnému odsouzení zaměstnance nebo byl-li zaměstnanec obžaloby zproštěn, popřípadě bylo-li proti němu trestní stíhání zastaveno jenom proto, že není za spáchaný trestný čin trestně odpovědný nebo že mu byla udělena milost anebo že trestný čin byl amnestován.

(5) Dovolená za odpracované dny, dodatková dovolená, zvláštní dodatková dovolená a další dovolená se může krátit pouze z důvodů uvedených v odstavci 2.

(6) Dovolená, na niž vznikl nárok v příslušném kalendářním roce, se krátí pouze z důvodů, které vznikly v tomto roce.

§ 12

Zaměstnavatel může v dohodě s příslušným odborovým orgánem určit hromadné čerpání dovolené na zotavenou, jestliže je to nutné z provozních důvodů; hromadné čerpání dovolené nesmí činit více než dva týdny a u uměleckých souborů z povolání čtyři týdny.

Mzda, náhrady mzdy a náhrady výdajů

§ 13

Pořadí srážek ze mzdy

(1) Ze mzdy se srazí nejprve záloha na daň z příjmů fyzických osob,⁴⁾ pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti⁵⁾ a pojistné na všeobecné zdravotní pojištění.⁶⁾

(2) Ostatní srážky ze mzdy dovolené zákoníkem, zákonem o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výděлку a zákonem o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech lze provádět jen v rozsahu stanoveném v občanském soudním řádu v ustanoveních o výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy. Podle těchto ustanovení se řídí u pohledávek, pro které byl soudem nebo správním orgánem nařízen výkon rozhodnutí, způsob provádění srážek i pořadí jednotlivých pohledávek.

(3) U peněžitých trestů (pokut) a náhrad uložených vykonatelnými rozhodnutími příslušných orgánů

a u přeplatků na dávkách nemocenského pojištění, sociálního zabezpečení, rodičovského příspěvku a hmotného zabezpečení uchazečů o zaměstnání se řídí pořadí dnem, kdy zaměstnavateli bylo doručeno vykonatelné rozhodnutí příslušného orgánu.

(4) U srážek prováděných na základě dohody o srážkách ze mzdy uzavřené se zaměstnavatelem se řídí pořadí dnem, kdy byla dohoda uzavřena; u srážek prováděných na základě dohody o srážkách ze mzdy uzavřené s jiným zaměstnavatelem nebo s fyzickou osobou se řídí pořadí dnem, kdy zaměstnavateli, u něhož je zaměstnanec v pracovním poměru, byla tato dohoda doručena.

(5) U nevyúčtovaných záloh na náhradu cestovních, stěhovacích a jiných výdajů, u náborového příspěvku⁷⁾ a ostatních příspěvků, které byly zaměstnanci vyplaceny v náboru, u náhrady mzdy za dovolenou a u záloh na mzdu (její složku), které je zaměstnanec povinen vrátit proto, že nebyly splněny podmínky pro jejich přiznání, se řídí pořadí dnem, kdy bylo započato s prováděním srážek.

(6) Jestliže zaměstnanec nastoupí do pracovního poměru u jiného zaměstnavatele, zůstává pořadí, které získaly pohledávky podle odstavců 2 a 3, zachováno i u nového plátce mzdy. Nový plátce mzdy začne provádět srážky dnem, ve kterém se od zaměstnance, dosavadního plátce mzdy nebo věřitele dozví, že byly prováděny srážky ze mzdy a pro jaké pohledávky; totéž platí i o provádění srážek ze mzdy podle odstavce 4, pokud v dohodě o srážkách ze mzdy nebyl tento účinek výslovně vyloučen.

Překážky v práci z důvodu obecného zájmu

§ 14

(1) K výkonu veřejných funkcí, občanských povinností a jiných úkonů v obecném zájmu využívají zaměstnanci především svého volného času. Pokud je ve výjimečných případech třeba vykonávat tyto funkce, povinnosti nebo úkony v pracovní době, poskytne zaměstnavatel zaměstnanci k tomuto účelu pracovní volno v nezbytně nutném rozsahu.

(2) Výkonem veřejné funkce se rozumí například výkon povinností vyplývajících z funkce poslance Po-

⁴⁾ Zákon ČNR č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona ČNR č. 35/1993 Sb., zákona č. 96/1993 Sb., zákona č. 157/1993 Sb., zákona č. 196/1993 Sb., zákona č. 323/1993 Sb., zákona č. 42/1994 Sb. a zákona č. 85/1994 Sb.

⁵⁾ Zákon ČNR č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění zákona ČNR č. 10/1993 Sb., zákona č. 160/1993 Sb., zákona č. 307/1993 Sb. a zákona č. 42/1994 Sb.

⁶⁾ Zákon ČNR č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění zákona ČNR č. 10/1993 Sb., zákona ČNR č. 15/1993 Sb., zákona č. 161/1993 Sb., zákona č. 324/1993 Sb. a zákona č. 42/1994 Sb.

⁷⁾ Vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí ČSR č. 62/1970 Sb., o poskytování náborových příspěvků a jiných výhod doosídlenecům ve vymezeném území pohraničí.

Vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí ČSR č. 149/1970 Sb., o poskytování náborových příspěvků a jiných výhod doosídlenecům v sokolovské oblasti.

slanecké sněmovny Parlamentu, člena zastupitelstva obce a přísedícího.

(3) O výkon občanských povinností jde zejména u svědků, tlumočnicků a jiných osob předvolaných k jednání u soudu nebo jiného státního orgánu nebo orgánu obce, při poskytnutí první pomoci, povinných lékařských prohlídkách, opatřeních proti přenosným nemocem, jiných naléhavých opatřeních léčebně preventivní péče, izolaci z důvodů veterinárně ochranných opatření, poskytnutí osobní pomoci při požární ochraně, živelních událostech nebo v jiných obdobných mimořádných případech a dále v případech, kdy je fyzická osoba povinna podle právních předpisů osobní pomoc poskytnout.

(4) Jinými úkony v obecném zájmu jsou úkony, o nichž to stanoví právní předpisy.

§ 15

Svědka a tlumočníku přísluší za podmínek stanovených zvláštními zákony náhrada mzdy.

§ 16

(1) Pokud z povahy věci nebo z dokladů předložených zaměstnancem zaměstnavateli nevyplývá, že k výkonu veřejné funkce, občanské povinnosti nebo jiného úkonu v obecném zájmu muselo dojít v pracovní době, může si vyžádat o tom zaměstnavatel potvrzení od toho, z jehož podnětu nebo v jehož zájmu bylo zaměstnanci pracovní volno poskytnuto.

(2) Za dobu zameškanou účastí na jednání soudu, jiného státního orgánu nebo orgánu obce nepřísluší zaměstnanci náhrada mzdy od zaměstnavatele ani od tohoto orgánu, šlo-li o jednání výhradně v jeho osobním zájmu nebo dal-li k němu zaměstnanec sám podnět svým zaviněním.

§ 17

(1) Při krátkodobém uvolnění zaměstnance pro překážky v práci z důvodu obecného zájmu právnická nebo fyzická osoba, pro kterou byl zaměstnanec v době krátkodobého uvolnění činný, popřípadě z jejíhož podnětu nebo v jejímž zájmu byl uvolněn, uhradí zaměstnavateli, u něhož byl zaměstnanec v době uvolnění v pracovním poměru, náhradu mzdy za dobu uvolnění, pokud se s touto právnickou nebo fyzickou osobou nedohodl na upuštění od úhrady, popřípadě pokud zákon nestanoví jinak.

(2) Hradí se náhrada mzdy za dobu nezbytně

nutného pracovního volna, kterou uvolňující zaměstnavatel poskytl zaměstnanci podle právního předpisu;⁸⁾ neuhrazuje se náhrada mzdy poskytnutá podle kolektivní smlouvy nebo vnitřního předpisu nad rozsah stanovený právním předpisem.⁹⁾

(3) Neuhrazuje se náhrada mzdy poskytnutá při výkonu činnosti přísedícího, při odběru krve a při afeřeze, při odběru dalších biologických materiálů a při činnosti bezprostředně související s činností zaměstnavatele, u něhož je zaměstnanec v pracovním poměru.

Služba v ozbrojených silách a civilní služba

§ 18

Je-li zaměstnanec povinen dostavit se osobně v souvislosti s plněním branné povinnosti k orgánu vojenské správy nebo k vyšetření, přísluší mu pracovní volno v nezbytně nutném rozsahu s náhradou mzdy ve výši průměrného výdělku.

§ 19

(1) Zaměstnanci povolanému ke službě v ozbrojených silách nebo do civilní služby poskytne zaměstnavatel v posledním týdnu přede dnem stanoveným k nástupu této služby jeden den pracovního volna tak, aby si mohl vyřídit své osobní a rodinné věci a včas se dostavit na stanovené místo.

(2) Má-li zaměstnanec nastoupit službu v ozbrojených silách nebo civilní službu v místě tak vzdáleném od svého bydliště, že cesta dopravními prostředky, kterých je oprávněn použít, trvá více než šest hodin, má nárok na jeden cestovní den, a vyžaduje-li taková cesta více než 18 hodin, na dva cestovní dny. Pracuje-li zaměstnanec v místě tak vzdáleném od místa bydliště své rodiny, že cesta z jeho pracoviště do místa jeho bydliště trvá více než šest hodin, přísluší mu další cestovní den.

(3) Na cestu z místa, kde byl propuštěn ze služby v ozbrojených silách nebo z civilní služby, do místa bydliště, popřípadě pracoviště přísluší zaměstnanci cestovní dny za podmínek a v rozsahu uvedeném v odstavci 2.

(4) Za dobu pracovního volna a za cestovní dny poskytnuté podle odstavců 1 až 3 přísluší zaměstnanci, jemuž tím ujde výdělek, náhrada mzdy ve výši průměrného výdělku.

(5) Po skončení služby v ozbrojených silách nebo civilní služby přísluší zaměstnanci nejvýše dva dny pracovního volna. Za dobu před nástupem práce ne-

⁸⁾ § 124 odst. 2 a § 275 zákoníku.

§ 17 zákona č. 1/1992 Sb., o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výdělku, ve znění zákona č. 74/1994 Sb. Vyhláška Federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 18/1991 Sb., o jiných úkonech v obecném zájmu.

⁹⁾ § 124 odst. 5 zákoníku.

přísluší mzda ani náhrada mzdy; do této doby se nezahrnují případné cestovní dny podle odstavce 3.

§ 20

(1) Náhrada mzdy při vojenském cvičení a dalších družích služby v ozbrojených silách, s výjimkou vojenské základní (náhradní) služby a náhrada mzdy při výkonu civilní služby místo vojenského cvičení, přísluší zaměstnanci po dobu této služby ve výši

- a) 60 % jeho průměrného výdělku, jde-li o zaměstnance, který nepečuje o žádnou osobu,
- b) 75 % jeho průměrného výdělku, jde-li o zaměstnance, který pečuje o jednu osobu,
- c) 90 % jeho průměrného výdělku, jde-li o zaměstnance, který pečuje o dvě osoby,
- d) 95 % jeho průměrného výdělku, jde-li o zaměstnance, který pečuje o tři nebo více osob.

(2) Za osoby, o které zaměstnanec pečuje, se považují

- a) manželka, která žije se zaměstnancem v domácnosti,
- b) děti, které žijí se zaměstnancem v domácnosti a uznávají se za vyživované děti pro účely snížení základu daně z příjmů fyzických osob podle zvláštního zákona.¹⁰⁾

Důležité osobní překážky v práci

§ 21

Pracovní volno

(1) Jestliže zaměstnanec nemůže konat práci z důvodů uvedených v příloze, která je součástí tohoto nařízení, přísluší mu pracovní volno v rozsahu stanoveném v této příloze.

(2) Zaměstnavatel může poskytnout zaměstnanci z těchto důvodů v odůvodněných případech další pracovní volno, popřípadě mu může poskytnout pracovní volno i z jiných vážných důvodů, zejména k zařízení důležitých osobních, rodinných nebo majetkových záležitostí, které nelze vyřídit mimo pracovní dobu. V těchto případech se neposkytuje náhrada mzdy. Zaměstnanec se může se zaměstnavatelem dohodnout, že takto zameškanou dobu napracuje.

(3) Zaměstnanci, který je povinen podle zvláštního předpisu¹⁰⁾ pokračovat v prodeji základních potravin, přísluší k tomu účelu od zaměstnavatele, u kterého je dosud v pracovním poměru, nezbytné pracovní volno bez náhrady mzdy, nejdéle však po dobu tří měsíců.

§ 22

Náhrada mzdy

(1) Náhradu mzdy ve výši průměrného výdělku za dobu zameškanou pro důležitou osobní překážku v práci uvedenou v příloze, která je součástí tohoto nařízení, poskytuje zaměstnavatel zaměstnanci v případech, v rozsahu a za podmínek stanovených v této příloze; domáckým zaměstnancům ji poskytne jen v případech, v rozsahu a za podmínek stanovených v bodech č. 4, 5 a 6 této přílohy.

(2) Náhrada mzdy zaměstnanci nepřisluší, jestliže neomluveně zameškal převážnou část směny v kalendářním měsíci, kdy mu bylo poskytnuto pracovní volno, nebo jestliže se po skončení pracovního volna bez vážného důvodu včas nevrátí do práce; neomluvená zameškání kratších částí jednotlivých směn se sčítají.

§ 23

Společná ustanovení o překážkách v práci na straně zaměstnance

(1) Je-li překážka v práci zaměstnanci předem známa, včas požádá zaměstnavatele o poskytnutí pracovního volna. Jinak zaměstnanec uvedomí zaměstnavatele o překážce a o předpokládaném jejím trvání bez zbytečného průtahy.

(2) Překážku v práci a její trvání prokazuje zaměstnanec zaměstnavateli. Má-li zaměstnanec nárok na pracovní volno bez náhrady mzdy, umožní mu zaměstnavatel napracování zameškané doby, pokud tomu nebrání vážné provozní důvody.

(3) Náhrada mzdy za dobu zameškanou pro překážky v práci se vyplácí ve výplatních termínech určených pro výplatu mzdy.

§ 24

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

Zákaz požívání alkoholických nápojů na pracovištích zaměstnavatele a v pracovní době i mimo tato pracoviště se nevztahuje na zaměstnance v horkých provozech, pokud požívají nízkostupňové pivo, a na zaměstnance, u nichž požívání těchto nápojů je součástí plnění pracovních úkolů nebo je s plněním těchto úkolů obvykle spojeno.

Náhrada škody

§ 25

Plnění pracovních úkolů a přímá souvislost s ním

(1) Plněním pracovních úkolů je výkon pracovních povinností vyplývajících z pracovního poměru,

¹⁰⁾ § 17 odst. 2 a 3 zákona č. 427/1990 Sb., o převodech vlastnictví státu k některým věcem na jiné právnické nebo fyzické osoby.

jiná činnost vykonávaná na příkaz zaměstnavatele a činnost, která je předmětem pracovní cesty.

(2) Plněním pracovních úkolů je též činnost konaná pro zaměstnavatele na podnět odborové organizace nebo ostatních zaměstnanců, popřípadě i činnost konaná pro zaměstnavatele z vlastní iniciativy, pokud k ní zaměstnanec nepotřebuje zvláštní oprávnění nebo ji nekoná proti výslovnému zákazu zaměstnavatele, jakož i dobrovolná výpomoc organizovaná zaměstnavatelem.

(3) V přímé souvislosti s plněním pracovních úkolů jsou úkony potřebné k výkonu práce a úkony během práce obvyklé nebo nutné před počátkem práce nebo po jejím skončení. Takovými úkony však nejsou cesta do zaměstnání a zpět, stravování, ošetření, popřípadě vyšetření ve zdravotnickém zařízení, ani cesta k nim a zpět, pokud není konána v objektu zaměstnavatele. Vyšetření ve zdravotnickém zařízení prováděné na příkaz zaměstnavatele nebo vyšetření v souvislosti s noční prací, ošetření při první pomoci a cesta k nim a zpět jsou úkony v přímé souvislosti s plněním pracovních úkolů.

(4) Za činnost v přímé souvislosti s plněním pracovních úkolů se považuje též školení zaměstnanců zaměstnavatele organizované zaměstnavatelem nebo odborovou organizací, popřípadě orgánem nadřízeným zaměstnavateli, kterým se sleduje zvyšování jejich odborné připravenosti.

(5) Jako pracovní úraz se posuzuje též úraz, který zaměstnanec utrpěl pro plnění pracovních úkolů.

§ 26

(1) Cestou do zaměstnání a zpět se rozumí cesta z místa zaměstnancova bydliště (ubytování) do místa vstupu do objektu zaměstnavatele nebo na jiné místo určené k plnění pracovních úkolů a zpět; u zaměstnavatelů v lesnictví, zemědělství a stavebnictví také cesta z bydliště na určené shromaždiště a zpět.

(2) Cesta z obce bydliště zaměstnance na pracoviště nebo do místa ubytování v jiné obci, která je cílem pracovní cesty, pokud není současně obcí jeho pravidelného pracoviště, a zpět se posuzuje jako nutný úkon před počátkem práce nebo po jejím skončení.

Odpovědnost za škodu podle pracovněprávních předpisů v některých zvláštních případech

§ 27

(1) Žáci střední školy, středního odborného učiliště, odborného učiliště nebo učiliště nebo studenti vysoké školy, popřípadě fakulty odpovídají škole, popřípadě fakultě nebo právnické nebo fyzické osobě za škodu, kterou jí způsobili při teoretickém nebo praktickém vyučování anebo v přímé souvislosti s ním. Pokud ke škodě došlo při výchově mimo vyučování

ve školském zařízení nebo v přímé souvislosti s ní, odpovídají žáci za škodu školskému zařízení.

(2) Za škodu, která vznikla žákům základních škol, základních uměleckých škol, zvláštních škol a pomocných škol při vyučování nebo v přímé souvislosti s ním, odpovídá škola; při výchově mimo vyučování ve školském zařízení nebo v přímé souvislosti s ní odpovídá školské zařízení. Nevystupuje-li škola nebo školské zařízení v právních vztazích svým jménem a nemá-li odpovědnost vyplývající z těchto vztahů, odpovídá žákům zřizovatel školy, popřípadě školského zařízení.

(3) Žákům středních odborných učilišť, odborných učilišť nebo učilišť, pokud ke škodě došlo při teoretickém vyučování a při praktickém vyučování ve škole a v přímé souvislosti s ním, odpovídá příslušné učiliště; pokud ke škodě došlo při praktickém vyučování u právnické nebo fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, odpovídá právnická nebo fyzická osoba, u níž se vyučování uskutečňovalo. Pokud ke škodě došlo při výchově mimo vyučování ve školském zařízení nebo v přímé souvislosti s ní, odpovídá za škodu školské zařízení. Věta druhá odstavce 2 platí i zde.

(4) Žákům gymnázií a středních odborných škol, pokud ke škodě došlo při teoretickém vyučování a praktickém vyučování ve škole nebo v přímé souvislosti s ním, odpovídá příslušná škola; pokud ke škodě došlo při praktickém vyučování u právnické nebo fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, odpovídá právnická nebo fyzická osoba, u níž se vyučování uskutečňovalo. Pokud ke škodě došlo při výchově mimo vyučování ve školském zařízení nebo v přímé souvislosti s ní, odpovídá za škodu školské zařízení. Věta druhá odstavce 2 platí i zde.

(5) Za škodu, která vznikla studentům vysokých škol, popřípadě fakult při teoretickém vyučování a při praktickém vyučování ve škole (fakultě) nebo v přímé souvislosti s ním, odpovídá vysoká škola, popřípadě fakulta; pokud ke škodě došlo při praktickém vyučování u právnické nebo fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, odpovídá právnická nebo fyzická osoba, u níž se vyučování uskutečňovalo.

§ 28

(1) Fyzickým osobám plnícím veřejné funkce a funkcionářům odborové organizace odpovídá za škodu vzniklou při výkonu funkce nebo v přímé souvislosti s ní ten, pro koho byli činní; fyzické osoby a funkcionáři odpovídají za škodu tomu, pro koho byli činní.

(2) Fyzickým osobám se změněnou pracovní schopností, které nejsou v pracovním poměru a jejichž příprava pro povolání (činnosti) se provádí podle zvláštních předpisů, odpovídá za škodu vzniklou pracovním úrazem, popřípadě nemocí z povolání při této přípravě ten, u něhož se příprava pro povolání provádí.

§ 29

(1) Nárok na náhradu škody vzniklé pracovním úrazem mají členové dobrovolných požárních sborů a báňských záchranných sborů, kteří utrpí úraz při činnosti v těchto sborech. V těchto případech jim odpovídá ten, u něhož je sbor zřízen.

(2) Nárok na náhradu škody vzniklé pracovním úrazem mají fyzické osoby, které na výzvu orgánu státní správy nebo orgánu obce nebo velitele zásahu a podle jeho pokynů, popřípadě s jeho vědomím osobně napomáhají při zásahu proti živelní události nebo při odstraňování jejích následků a utrpí při těchto činnostech úraz. Za škodu vzniklou tímto úrazem jim odpovídá orgán státní správy nebo obec, pokud zvláštní předpis nestanoví jinak.

(3) Nárok na náhradu škody vzniklé pracovním úrazem mají fyzické osoby, které dobrovolně v rámci akce organizované obcí vypomáhají při plnění důležitých úkolů v zájmu společnosti, například fyzické osoby, které dočasně vypomáhají při zvelebování obcí a utrpí při těchto činnostech úraz. Za škodu vzniklou tímto úrazem jim odpovídá ten, pro koho v době tohoto úrazu pracovali.

(4) Nárok na náhradu škody vzniklé pracovním úrazem mají členové družstev, kteří utrpí úraz při výkonu funkce nebo při dohodnuté činnosti pro družstvo, zdravotníci Červeného kříže, dárce při odběru krve, členové Horské služby, jakož i fyzické osoby, které na její výzvu a podle jejích pokynů osobně pomáhají při záchranné akci v terénu, fyzické osoby, které dobrovolně vykonávají pečovatelskou službu sociálního zabezpečení, a fyzické osoby, které byly pověřeny zaměstnavatelem určitou funkcí nebo činností, jestliže utrpěly úraz při plnění úkolů souvisejících s výkonem příslušné funkce nebo činnosti. Za škodu vzniklou tímto úrazem jim odpovídá ten, pro koho byli v době tohoto úrazu činní.

(5) Nárok na náhradu škody vzniklé pracovním úrazem mají sportovní reprezentanti České republiky, kteří utrpí úraz při účasti na sportovní přípravě, mistrovských a mezinárodních soutěžích; za škodu jim odpovídá ten, pro koho byli v době úrazu sportovně činní.

Dohody o hmotné odpovědnosti

§ 30

(1) Nemůže-li zaměstnavatel odstranit před uzavřením dohody o hmotné odpovědnosti nebo při převedení zaměstnance, který uzavřel tuto dohodu, na jinou práci nebo na jiné pracoviště, anebo při jeho přeložení závady v pracovních podmínkách (§ 170 zákoníku), na které zaměstnanec upozorňuje, zaměstnavatel se písemně zaváže, že závady odstraní v určené době.

(2) Jestliže vzniknou závady v pracovních pod-

mínkách zaměstnanců se společnou hmotnou odpovědností v souvislosti s tím, že byl na jejich pracoviště zařazen jiný zaměstnanec nebo jiný vedoucí zaměstnanec, popřípadě jeho zástupce, nebo s tím, že některý ze zaměstnanců od dohody o hmotné odpovědnosti odstoupil, je zaměstnavatel povinen závady odstranit (§ 170 odst. 1 zákoníku).

§ 31

(1) Inventarizace se provádí při uzavření dohody o hmotné odpovědnosti, při jejím zániku, při převedení zaměstnance na jinou práci nebo na jiné pracoviště, při jeho přeložení a při skončení pracovního poměru.

(2) Na pracovištích, kde pracují zaměstnanci se společnou hmotnou odpovědností, se inventarizace provádí při uzavření dohod o hmotné odpovědnosti se všemi společně odpovědnými zaměstnanci, při zániku všech těchto dohod, při převedení na jinou práci nebo na jiné pracoviště nebo přeložení všech společně odpovědných zaměstnanců, při změně ve funkci vedoucího zaměstnance nebo jeho zástupce a na žádost kteréhokoli ze společně odpovědných zaměstnanců při změně v jejich kolektivu, popřípadě při odstoupení některého z nich od dohody o hmotné odpovědnosti.

(3) Jestliže zaměstnanec se společnou hmotnou odpovědností, jehož pracovní poměr skončil nebo který byl převeden na jinou práci nebo na jiné pracoviště nebo přeložen, nepožádá zároveň o provedení inventarizace, odpovídá za případný schodek zjištěný nejbližší inventarizací na jeho dřívějším pracovišti. Jestliže zaměstnanec, který je zařazován na pracoviště, kde pracují zaměstnanci se společnou hmotnou odpovědností, nepožádá zároveň o provedení inventarizace, odpovídá, pokud od dohody o hmotné odpovědnosti neodstoupil, za případný schodek zjištěný nejbližší inventarizací.

§ 32

Při určování podílu náhrady jednotlivých zaměstnanců, kteří odpovídají za schodek společně, se vychází z jejich hrubých výdělků zúčtovaných za dobu od předchozí inventury do dne zjištění schodku. Přitom se započítává výdělek za celý kalendářní měsíc, v němž byla tato inventura provedena, a nepřihlízí se k výdělku za kalendářní měsíc, v němž byl zjištěn schodek. Jestliže však zaměstnanec byl zařazen na pracoviště během tohoto období, započítává se mu hrubý výdělek dosažený ode dne, kdy byl na pracoviště zařazen, do dne zjištění schodku. Do hrubého výdělku se nezapočítává náhrada mzdy.

Náhrada za ztrátu na výdělku v některých zvláštních případech

§ 33

U zaměstnance, který je v době pracovního úrazu

nebo zjištění nemoci z povolání v několika pracovních poměrech nebo je činný též na základě dohody o pracovní činnosti, se při stanovení výše náhrady za ztrátu na výdělků vychází z průměrných výdělků dosahovaných ve všech těchto pracovních vztazích, a to po dobu, po kterou by mohly trvat.

§ 34

Zaměstnancům, kteří utrpěli pracovní úraz, popřípadě u nichž byla zjištěna nemoc z povolání v pracovním poměru sjednaném na dobu určitou nebo při výkonu prací na základě dohody o pracovní činnosti uzavřené na dobu určitou, přísluší náhrada za ztrátu na výdělků vždy jen do doby, kdy měl tento pracovní právní vztah skončit. Po této době přísluší náhrada za ztrátu na výdělků, jen lze-li podle okolností důvodně předpokládat, že postižený by byl i nadále zaměstnán.

§ 35

(1) Utrpěl-li pracovní úraz, popřípadě byla-li zjištěna nemoc z povolání u poživatel starobního nebo invalidního důchodu, přísluší mu náhrada za ztrátu na výdělků po dobu, pokud sám nepřestal být zaměstnán z důvodů, které nesouvisí s pracovním úrazem nebo nemocí z povolání. Jestliže však důchodce dále nepracuje z důvodů, které souvisí s pracovním úrazem nebo nemocí z povolání, přísluší mu náhrada po dobu, po níž by vzhledem k svému zdravotnímu stavu před pracovním úrazem nebo nemocí z povolání mohl pracovat. Ustanovení § 195 odst. 4 zákoníku platí i zde.

(2) Ode dne, kdy měla skončit povinná školní docházka nebo studium (příprava) na střední škole, odborném učilišti, učilišti nebo na vysoké škole, přísluší žákovi a studentovi náhrada za ztrátu na výdělků jen

- a) po dobu, o kterou se následkem pracovního úrazu, popřípadě nemoci z povolání prodloužila jeho povinná školní docházka nebo studium (příprava),
- b) po dobu pracovní neschopnosti pro pracovní úraz, popřípadě nemoc z povolání,
- c) jestliže se stal následkem pracovního úrazu, popřípadě nemoci z povolání invalidním,
- d) jestliže se stal následkem pracovního úrazu, popřípadě nemoci z povolání částečně invalidním nebo byl-li uznán osobou se změněnou pracovní schopností, pokud vlastní vinou nezameškává příležitost k výdělků vykonáváním práce pro něho vhodné.

§ 36

Výdělek po pracovním úrazu

Jestliže zaměstnavatel, který je povinen poskytovat náhradu, prokáže, že postižený dosahuje ze své viny v zaměstnání po pracovním úrazu, popřípadě po

zjištění nemoci z povolání nižšího výdělků než ostatní zaměstnanci vykonávající stejnou práci nebo práci téhož druhu, považuje se za výdělek po pracovním úrazu, popřípadě po zjištění nemoci z povolání průměrný výdělek, kterého dosahují tito ostatní zaměstnanci.

§ 37

Náklady pohřbu

(1) Náklady pohřbu jsou zejména náklady účtované pohřebním ústavem, hřbitovní poplatky, cestovní výlohy, náklady na zřízení pomníku nebo desky a úpravu hrobu a jedna třetina přiměřených nákladů na smuteční ošacení. Náklady na smuteční ošacení a cestovní výlohy se hradí jen nejbližším příslušníkům rodiny a domácnosti zemřelého.

(2) Náhrada nákladů na zřízení pomníku nebo desky nesmí přesáhnout částku 10 000 Kč.

Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr

§ 38

Dohoda o provedení práce

Do předpokládaného rozsahu práce, na který se uzavírá dohoda o provedení práce podle § 236 odst. 1 zákoníku, se nezapočítává doba těchto prací konaných zaměstnancem pro zaměstnavatele v témže kalendářním roce na základě jiné dohody o provedení práce:

- a) příležitostné komparzové a příležitostné pomocné manuální práce pro film, televizi a rozhlas,
- b) spolupráce původce při rozpracování, zkoušení nebo zavádění jeho vynálezu, zlepšovacího návrhu a průmyslového vzoru.¹¹⁾

§ 39

Dohoda o pracovní činnosti

Na základě dohody o pracovní činnosti lze vykonávat práci až do rozsahu stanovené týdenní pracovní doby, jde-li o

- a) práce k zabezpečení naléhavých zvýšených úkolů zaměstnavatele, nepřesahující dobu tří měsíců v kalendářním roce, jestliže splnění těchto úkolů vyžaduje dočasné nárazové hromadné výpomoci zaměstnanců,
- b) výpomoc občanů zabezpečovanou obcemi k zvelebování obcí a zaměstnanec není v téže době zaměstnán v jiných pracovních nebo obdobných vztazích v celkovém rozsahu přesahujícím polovinu stanovené týdenní pracovní doby.

¹¹⁾ Zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů.

Společná a závěrečná ustanovení**§ 40**

(1) Jako výkon práce se posuzuje doba

- a) kdy zaměstnanec nepracuje pro překážky v práci, s výjimkou doby pracovního volna poskytnutého na žádost zaměstnance, bylo-li předem sjednáno jeho napracování, a doby, po kterou byla práce přerušena pro nepříznivé povětrnostní vlivy,
- b) dovolené na zotavenou,
- c) kdy si zaměstnanec vybírá náhradní volno za práci přesčas nebo za práci ve svátek,
- d) kdy zaměstnanec nepracuje proto, že je svátek, za který mu přísluší náhrada mzdy, popřípadě za který se mu jeho měsíční mzda nekrátí.

(2) Pro účely dovolené na zotavenou se však jako výkon práce neposuzuje doba výkonu vojenské základní (náhradní) služby, civilní služby místo této služby a doba zameškaná pro důležité osobní překážky v práci, pokud nejsou uvedeny v příloze k tomuto nařízení; doba mateřské dovolené podle § 157 odst. 1 zákoníku a doba pracovní neschopnosti vzniklé v důsledku pracovního úrazu nebo nemoci z povolání, za které právnická nebo fyzická osoba odpovídá, se posuzuje jako výkon práce.

(3) Pro zjištění, zda jsou splněny podmínky vzniku nároku na dovolenou na zotavenou, se posuzuje zaměstnanec, který je zaměstnán po stanovenou týdenní pracovní dobu, jako by v kalendářním týdnu pracoval pět pracovních dnů, i když jeho pracovní doba není rozvržena na všechny pracovní dny v týdnu; to platí i pro zjištění počtu dnů pro účely

krácení dovolené, s výjimkou neomluvené nepřítomnosti v práci (§ 11 odst. 2).

(4) Ustanovení odstavců 1 až 3 neplatí pro účely vzniku nároku na mzdu (odměnu) za vykonávanou práci.

(5) O tom, zda jde o neomluvené zameškání práce, rozhoduje zaměstnavatel v dohodě s příslušným odborovým orgánem.

§ 41

Mzdou podle tohoto nařízení se rozumí i plat.

§ 42

Zrušují se:

1. nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 223/1988 Sb., kterým se provádí zákoník práce, ve znění nařízení vlády České a Slovenské Federativní Republiky č. 13/1991 Sb., zákona č. 231/1992 Sb., nařízení vlády České republiky č. 615/1992 Sb. a nařízení vlády č. 127/1993 Sb.,
2. nařízení vlády České socialistické republiky č. 26/1985 Sb., o odchylném poskytování nepřetržitého odpočinku v týdnu některým pracovníkům, ve znění nařízení vlády České socialistické republiky č. 232/1988 Sb.

§ 43

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. června 1994.

Předseda vlády:

Doc. Ing. Klaus CSc. v. r.

Ministr práce a sociálních věcí:

Ing. Vodička v. r.

DŮLEŽITÉ OSOBNÍ PŘEKÁŽKY V PRÁCI, PŘI NICHŽ SE POSKYTUJE PRACOVNÍ VOLNO

Zaměstnavatel je povinen poskytnout zaměstnanci pracovní volno v případech, za podmínek a v rozsahu dále uvedeném:

1. Vyšetření nebo ošetření zaměstnance ve zdravotnickém zařízení

- a) Pracovní volno s náhradou mzdy se poskytne na nezbytně nutnou dobu, bylo-li vyšetření nebo ošetření provedeno ve zdravotnickém zařízení, které je ve smluvním vztahu ke zdravotní pojišťovně, kterou si zaměstnanec zvolil a které je nejbližší bydliště nebo pracoviště zaměstnance a je schopné potřebnou zdravotní péči poskytnout, pokud vyšetření nebo ošetření nebylo možné provést mimo pracovní dobu.
- b) Pracovní volno se poskytne i tehdy, bylo-li vyšetření nebo ošetření provedeno v jiném než nejbližším zdravotnickém zařízení, které je ve smluvním vztahu ke zdravotní pojišťovně, kterou si zaměstnanec zvolil, a které je schopno potřebnou zdravotní péči poskytnout. Náhrada mzdy však přísluší nejvýše za dobu podle písmene a).

2. Narození dítěte manželce (družce) zaměstnance

Pracovní volno s náhradou mzdy se poskytne na nezbytně nutnou dobu k převozu manželky (družky) do zdravotnického zařízení a zpět.

3. Doprovod

- a) rodinného příslušníka do zdravotnického zařízení k vyšetření nebo ošetření při náhlém onemocnění nebo úrazu a k předem stanovenému vyšetření, ošetření nebo léčení. Pracovní volno se poskytne jen jednomu z rodinných příslušníků, a to s náhradou mzdy na nezbytně nutnou dobu, nejvýše však na jeden den, byl-li doprovod nezbytný a uvedené úkony nebylo možno provést mimo pracovní dobu. Má-li zaměstnanec nárok na podporu při ošetřování člena rodiny z nemocenského pojištění, nepřísluší mu náhrada mzdy,
- b) zdravotně postiženého dítěte do zařízení sociální péče nebo do internátní speciální školy. Pracovní volno se poskytne jen jednomu z rodinných příslušníků, a to s náhradou mzdy na nezbytně nutnou dobu, nejvýše však na šest pracovních dnů v kalendářním roce.

4. Úmrtí rodinného příslušníka

Pracovní volno s náhradou mzdy se poskytne na

- a) dva dny při úmrtí manžela, druha nebo dítěte a na další den k účasti na pohřbu těchto osob,
- b) jeden den k účasti na pohřbu rodiče a sourozence zaměstnance, rodiče a sourozence jeho manžela, jakož i manžela sourozence zaměstnance a na další den, jestliže zaměstnanec obstarává pohřeb těchto osob,
- c) nezbytně nutnou dobu, nejvýše na jeden den, k účasti na pohřbu prarodiče nebo vnuka zaměstnance nebo prarodiče jeho manžela nebo jiné osoby, která sice nepatří k uvedeným nejbližším příbuzným, ale žila se zaměstnancem v době úmrtí v domácnosti, a na další den, jestliže zaměstnanec obstarává pohřeb těchto osob.

5. Vlastní svatba, svatba dětí a rodičů

Pracovní volno s náhradou mzdy se poskytne na dva dny na vlastní svatbu, z toho jeden den k účasti na svatebním obřadu. Pracovní volno s náhradou mzdy se poskytne na jeden den k účasti na svatebním obřadu při svatbě dítěte a ve stejném rozsahu se poskytne pracovní volno bez náhrady mzdy při svatbě rodiče.

6. Přestěhování zaměstnance, který má vlastní bytové zařízení

Pracovní volno bez náhrady mzdy se poskytne na nezbytně nutnou dobu, nejvýše na jeden den při stěhování v těžce obci a při stěhování do jiné obce nejvýše na dva dny; jde-li o stěhování v zájmu zaměstnavatele, poskytne se pracovní volno s náhradou mzdy.

7. Nepředvídané přerušení provozu nebo zpoždění hromadných dopravních prostředků

Pracovní volno bez náhrady mzdy se poskytne na nezbytně nutnou dobu, nemohl-li zaměstnanec dosáhnout místa pracoviště jiným přiměřeným způsobem.

8. Znemožnění cesty do zaměstnání z povětrnostních důvodů nehromadným dopravním prostředkem, kterého používá zaměstnanec těžce postižený na zdraví

Pracovní volno s náhradou mzdy se poskytne zaměstnanci těžce postiženému na zdraví na nezbytně nutnou dobu, nejvýše na jeden den.

9. Vyhledání nového místa před skončením pracovního poměru

Pracovní volno bez náhrady mzdy se poskytne na nezbytně nutnou dobu, nejvýše na jeden půlden v týdnu, po dobu odpovídající výpovědní době (§ 45 odst. 1 zákoníku). Ve stejném rozsahu se poskytne pracovní volno s náhradou mzdy při skončení pracovního poměru výpovědí danou zaměstnavatelem nebo dohodou z důvodů uvedených v § 46 odst. 1 písm. a) až d) zákoníku. Pracovní volno lze se souhlasem zaměstnavatele slučovat.

10. Pohřeb spoluzaměstnance

Pracovní volno s náhradou mzdy se poskytne na nezbytně nutnou dobu zaměstnancům, kteří se zúčastní pohřbu spoluzaměstnance. Tyto zaměstnance určí zaměstnavatel v dohodě s příslušným odborovým orgánem.

Vydavatel: Ministerstvo vnitra ve Vydavatelství a nakladatelství MV ČR, Hybernská 2, 110 00 Praha 1, telefon i fax (02) 242 173 13 - **Redakce:** Nadštolou 3, poštovní schránka 21/SB, 170 34 Praha 7 - Holešovice, telefon: (02) 37 69 71 a 37 88 77, fax (02) 37 88 77 - **Tisk:** Tiskárna VN MV ČR, pošt. schr. 10, 149 00 Praha 415 - **Administrace:** písemné objednávky předplatného a reklamace - SEVT, a. s., Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, fax (02) 53 00 26, změny adres a počtu odebíraných výtisků - SEVT, a. s., Pod plynojemem 93, 180 00 Praha 8, tel. (02) 663 100 71 l. 154-159, fax (02) 683 19 86 - Vychází podle potřeby - **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámených ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha činí 900,- Kč) - Účet pro předplatné: Komerční banka Praha 1, účet č. 30015-706-011/0100 - Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím poštovní přepravy Praha č. j. 1173/93 ze dne 9. dubna 1993.

Distribuce předplatitelům: SEVT, a. s., Pod plynojemem 93, 180 00 Praha 8 - Změny adres se provádějí do 15 dnů. V písemném styku vždy uvádějte IČO - právnická osoba; r. č. (bez lomítka) - soukromá osoba. Požadavky na nové předplatné budou vyřízeny do 15 dnů a dodávky budou zahájeny od nejbližší částky po tomto datu - Reklamace je třeba uplatnit písemně do 15 dnů od data rozeslání - Jednotlivé částky lze na objednávku obdržet v odbytovém středisku SEVT, Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon (02) 24 51 05 14 l. 316, fax (02) 53 00 26; za hotové v prodejnách SEVT: Praha 1, Tržiště 9, telefon (02) 24 51 05 14 l. 318 - Praha 4, Jihlavská 405, telefon (02) 692 82 87 - Brno, Česká 14, telefon (05) 422 139 62 - Karlovy Vary, Sokolovská 53, telefon (017) 268 95 - Ostrava, Dr. Šmerala 27, telefon (069) 22 63 42 a ve vybraných knihkupectvích.